

אשכול קניין ומיסוי מקרקעין

חוק המכר, התשכ"ח-1968

חוק המכר, התשכ"ח-1968¹

פרק א': הוראות כלליות

1. מכר הוא הקניית נכס תמורת מחיר. **מהות המכר**
2. חוזה להספקת נכס שיש להפיקו או לייצרו, רואים אותו כחוזה-מכר, זולת אם המזמין קיבל עליו לתת את עיקר החמרים הדרושים להפקת הנכס או לייצורו. **הספקת נכס**
3. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על חליפין. **חליפין**
4. (א) הוראות חוק זה יחולו על מכר של מטלטלין, ובשינויים המחוייבים - גם על מכר של מקרקעין וזכויות.
(ב) הוראות חוק זה יחולו כשאין בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון, ובאין כוונה אחרת משתמעת מן ההסכם בין הצדדים. **תחולה**
5. (א) פרטים של חוזה-מכר שלא נקבעו בהסכם בין הצדדים יהיו לפי הנוהג שהצדדים להסכם ראו אותו כמקובל עליהם בעסקאות קודמות שביניהם, ובאין נוהג כזה - לפי הנוהג שצדדים סבירים רואים אותו כחל בעסקאות מאותו סוג.
(ב) נזקקו הצדדים לביטויים או לתניות שנוהגים להשתמש בהם בהליכות-סחר, יפורשו הביטויים והתניות בהתאם למשמעות הנודעת להם בסחר הנדון. **הסכם ונוהג**
6. חיוב הנובע מחוזה-מכר יש לקיימו בדרך מקובלת ובתום-לב; והוא הדין לגבי השימוש בזכות הנובעת מן החוזה. **תום-לב**

פרק ב': חיובי הצדדים

סימן א': חיובי המוכר

7. המוכר חייב למסור לקונה את הממכר ולהעביר לו את הבעלות בו. **חובת מסירה והעברה**
8. (א) מסירת הממכר תהא בהעמדת הממכר לרשות הקונה.
(ב) היה הממכר חלק מתוך צובר של נכסים, תהא המסירה בעשיית כל הדרוש כדי לאפשר את ייחוד הממכר וקבלתו על ידי הקונה.
(ג) הוסכם על הובלת הממכר על ידי מוביל, תהא המסירה בהעמדת הממכר לרשות המוביל, ובלבד שהמוביל אחראי כלפי הקונה על פי חוזה ההובלה. **מסירה ביצד**
9. (א) מקום שהממכר לא נמסר על אתר, תהא המסירה זמן סביר לאחר גמירת החוזה.
(ב) הוסכם על מסירה תוך תקופה פלונית, רשאי המוכר לקבוע את מועד המסירה בתוך אותה תקופה.
(ג) במקרים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), על המוכר להודיע לקונה זמן סביר מראש על מועד המסירה. **מועד המסירה**

1. ס"ח 529, התשכ"ח, עמ' 98.
תיקון: ס"ח 636, התשל"א (6.8.1971), עמ' 186.

10. (א) המסירה תהא במקום-עסקו של המוכר, ובאין למוכר מקום-עסק - במקום-מגוריו הקבוע.
(ב) ידעו הצדדים בעת גמירת החוזה שבמועד המסירה ייצא הממכר במקום פלוני, תהא המסירה באותו מקום.
(ג) הוסכם על הובלת הממכר על ידי מוביל, תהא המסירה במקום שהוסכם עליו עם המוביל האחראי כאמור בסעיף 8(ג).
- אי-התאמה 11. המוכר לא קיים את חיוביו, אם מסר -
(1) רק חלק מהממכר או כמות גדולה או קטנה מן המוסכם;
(2) נכס שונה או נכס מסוג או תיאור שונה מן המוסכם;
(3) נכס שאין בו האיכות או התכונות הדרושות לשימוש הרגיל או המסחרי או למטרה מיוחדת המשתמעת מן ההסכם;
(4) נכס שמבחינת סוגו, תיאורו, איכותו או תכונותיו אינו מתאים לדגם או לדוגמה שהוצגו לקונה, זולת אם הוצגו ללא קבלת אחריות להתאמה;
(5) נכס שאינו מתאים מבחינה אחרת למה שהוסכם בין הצדדים.
- ידיעה על אי-התאמה 12. אין הקונה זכאי להסתמך על אי-התאמת הממכר כאמור בסעיף 11 (להלן - אי-התאמה) אם ידע עליה בעת גמירת החוזה.
- בדיקת הממכר 13. (א) על הקונה לבדוק את הממכר מיד לאחר קבלתו.
(ב) הוסכם על הובלת הממכר, על הקונה לבדוק אותו מיד לאחר שהגיע למקום הייעוד, ואם הועבר הממכר למקום אחר בלי שהקונה בדק אותו והמוכר ידע או היה עליו לדעת על אפשרות של העברה כזאת - מיד לאחר שהגיע הממכר למקום האחר.
(ג) על המוכר לתת לקונה, לפי דרישתו, הזדמנות נאותה לבדוק את הממכר לפני המועדים האמורים בסעיפים-קטנים (א) ו-1(ב).
- הודעה על אי-התאמה 14. (א) על הקונה להודיע למוכר על אי-התאמה מיד לאחר מועד הבדיקה לפי סעיף 13(א) או (ב) או מיד לאחר שגילה אותה, הכל לפי המוקדם יותר.
(ב) לא הודיע הקונה על אי-ההתאמה כאמור בסעיף-קטן (א), אין הוא זכאי להסתמך עליה.
- אי-התאמה נסתרת 15. לא היתה אי-ההתאמה ניתנת לגילוי בבדיקה סבירה, זכאי הקונה להסתמך עליה על אף האמור בסעיף 14, ובלבד שנתן למוכר הודעה עליה מיד לאחר שגילה אותה; אולם במכירת נכס-נד אין הקונה זכאי לחזור בו מן החוזה אם נתן הודעה כאמור לאחר שעברו שנתיים ממוסירת הממכר, ואין הוא זכאי ליתר התרופות בשל הפרת חוזה אם נתן את ההודעה לאחר שעברו ארבע שנים ממוסירת הממכר.
- העלמת אי-התאמה 16. היתה אי-ההתאמה נובעת מעובדות שהמוכר ידע או היה עליו לדעת עליהן בעת גמירת החוזה ולא גילה אותן לקונה, זכאי הקונה להסתמך עליה על אף האמור בסעיפים 14 ו-15 או בכל הסכם, ובלבד שנתן למוכר הודעה עליה מיד לאחר שגילה אותה.
- הוראות נוספות בדבר ההודעה 17. (א) קונה המודיע על אי-התאמה יפרט אותה פירוט סביר ויתן למוכר הזדמנות נאותה לבדוק את הממכר.
(ב) ניתנה הודעת אי-התאמה בדרך המקובלת בנסיבות הענין, זכאי הקונה להסתמך עליה אף אם אחרה להגיע לתעודתה או לא הגיעה אליה כלל.

18. (א) המוכר חייב למסור את הממכר כשהוא נקי מכל שעבוד, עיקול וזכות אחרת של צד פגם בזכות שלישי.
(ב) על המוכר להודיע לקונה מיד על כל תביעת זכות לגבי הממכר שידע או שהיה עליו לדעת עליה לפני מסירת הממכר.

סימן ב': חיובי הקונה

19. הקונה חייב לשלם למוכר את המחיר ולקבל את הממכר. **חובת תשלום וקבלה**
20. (א) לא הוסכם על המחיר או על דרך קביעתו, ישולם המחיר הראוי.
(ב) נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי. **חישוב המחיר**
21. המחיר ישולם במועד מסירת הממכר ובמקום-עסקו של המוכר, ובאין למוכר מקום-עסק - במקום-מגוריו הקבוע. **המועד לתשלום המחיר ומקומו**
22. (א) אבד או נתקלקל הממכר לפני שהקונה קיבל אותו, משוחרר הקונה מחיוביו, זולת אם אבד או נתקלקל, מסיבה שאין המוכר אחראי לה, אחרי שהמוכר עשה את המוטל עליו למסירתו והקונה הפר את חובתו לקבלו.
(ב) הוסכם על הובלת הממכר והמוכר מסרו למוביל האחראי כאמור בסעיף 8(ג), אין הקונה משוחרר מחיוביו אם אבד או נתקלקל הממכר אחרי שנמסר למוביל מסיבה שאין המוכר אחראי לה. **העברת הסיכון**

סימן ג': הוראות משותפות למוכר ולקונה

23. חובת המוכר למסור את הממכר וחובת הקונה לשלם את מחירו הם חיובים מקבילים שיש לקיימם בד בבד. **חיובים מקבילים**
24. הוצאות מסירת הממכר יחולו על המוכר; הוצאות קבלת הממכר יחולו על הקונה. **הוצאות מסירה וקבלה**
25. הוציא צד אחד הוצאות החלות על הצד השני, זכאי הוא להחזרתן בצירוף ריבית עליהן בשיעור המלא לפי חוק פסיקת ריבית, התשכ"א-1961, מיום הוצאתן ועד יום החזרתן. **החזרת הוצאות**
26. הוראות חוק זה בענין מסירת הממכר וקבלתו כוחן יפה גם לגבי מסירה וקבלה של המסמכים המתייחסים לממכר. **מסמכים המתייחסים לממכר**

פרק ג': תרופות

27. הוראות פרק זה באות להוסיף על כל דין אחר בענין התרופות בשל הפרת חוזה. **הוראה כללית**
28. הפר המוכר חיוב כאמור בסעיף 11 ולא תיקן את הדבר תוך זמן סביר אחרי שהקונה נתן לו הודעה על כך, ואין הקונה רוצה לתבוע את ביצוע החוזה או לחזור בו ממנו, זכאי הוא לנכות מן המחיר את הסכום שבו פחת שווי הממכר עקב אי-ההתאמה לעומת שווי לפי החוזה. **ניכוי מהמחיר**
29. מסר המוכר לקונה נכסים בכמות יתירה על המוסכם והכמות היתירה ניתנת להפרדה ללא הוצאות או טרחה בלתי-סבירות, אין הקונה זכאי לחזור בו בשל כך מן החוזה, אלא זכאי הוא, תוך זמן סביר, להודיע למוכר שהוא דוחה את הכמות היתירה; לא עשה כן, ישלם את מחירה לפי השיעור המוסכם. **דין כמות עודפת**

מכירה על-פי מפרט 30. (א) ניתנה לקונה הזכות לקבוע מידה, מנין, משקל או נתונים אחרים הנוגעים לממכר או לתנאי המכר, והקונה לא קבעם תוך הזמן המוסכם בחוזה, ובאין זמן מוסכם - תוך זמן סביר אחרי שקיבל דרישה לכך מאת המוכר, זכאי המוכר, תוך זמן סביר, לחזור בו מן החוזה כאילו הופר או לקבוע נתונים אלה בעצמו בהתחשב בצרכיו של הקונה במידה שהם ידועים לו.
(ב) קבע המוכר נתונים כאמור והודיע על כך לקונה, תהא קביעתו מחייבת, זולת אם קבע הקונה את הנתונים מיד לאחר שקיבל את ההודעה.

זכות עכבון 31. (א) למוכר תהא זכות-עכבון על הממכר כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן הקונה עקב עיסקת המכר; וכן תהא זכות-עכבון לקונה כדי תשלום הסכומים המגיעים לו מן המוכר, אם קיבל את הממכר ועליו להחזירו למוכר.
(ב) מי שיש לו זכות-עכבון לפי סעיף קטן (א) זכאי לדחות את הובלת הממכר או לשמור לעצמו את הזכות לשלוט בו תוך כדי הובלתו ולמנוע את קבלתו על ידי הצד השני.

קיוון 32. חובות שהצדדים תבים זה לזה עקב עיסקת-מכר אחת ניתנים לקיוון.

פרק ד': שונות

העברת הבעלות 33. הבעלות בממכר עוברת לקונה במסירתו, אם לא הסכימו הצדדים על מועד אחר או על דרך אחרת להעברת הבעלות.

תקנת השוק 34. נמכר נכס-נד על ידי מי שעוסק במכירת נכסים מסוגו של הממכר והמכירה היתה במהלך הרגיל של עסקיו, עוברת הבעלות לקונה נקיה מכל שעבוד, עיקול וזכות אחרת בממכר אף אם המוכר לא היה בעל הממכר או לא היה זכאי להעבירו כאמור, ובלבד שהקונה קנה וקיבל אותו לחזקתו בתום-לב.

מכירה על ידי רשות (תיקון התשל"א) 34א. נמכר נכס על ידי בית-משפט, לשכת הוצאה לפועל או רשות אחרת על פי דין, עוברת הבעלות לקונה נקיה מכל שעבוד, עיקול וזכות אחרת בנכס, חוץ מזכות שלפי תנאי המכירה אינה מתבטלת ומזכות שאינה משמשת ערובה לחיוב כספי.

תחולת זכויות על הפדיון (תיקון התשל"א) 34ב. שעבוד, עיקול וזכות אחרת בנכס המשמשים ערובה לחיוב כספי ולפי סעיפים 34 או 34א אין להיזקק להם נגד הקונה, יחולו על הפדיון מן המכירה.

תיקון פקודת הנויקין [נוסח חדש] בסעיף 53 במקום הקטע המתחיל "בתום-לב בשוק חפשי" ועד סוף הסעיף יבוא "בתום-לב בהתאם לסעיף 34 לחוק המכר, התשכ"ח-1968". 35. בפקודת הנויקין [נוסח חדש],

ביטול 36. הספר הראשון של המגילה - בטל.

תחילה והוראת מעבר 37. תחילתו של חוק זה ביום ט' בתשרי התשכ"ט (1 באוקטובר 1968); על מכר שנעשה לפני תחילתו של חוק זה יוסיף לחול הדין הקודם.

לוי אשכול
ראש הממשלה
יעקב ש. שפירא
שר המשפטים

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה